

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Силвия Александрова-Янкуловска д.м.н,

Декан на Факултет „Обществено здраве“ и Ръководител катедра „Общественоздравни науки“ при Факултет „Обществено здраве“ на МУ- Плевен

за дисертационния труд на **д-р Славейко Николаев Джамбазов** на тема **„Приложение на оценки на здравни технологии чрез адаптиране на данните при трансфера им от други страни“**

Със Заповед № 190/30.01.2018 г. на Ректора на Медицински университет – Плевен на основание на Решение на Академичния съвет на МУ-Плевен (Протокол № 7/29.01.2018 г.) и чл.44, ал.2 от ПРАС в МУ-Плевен съм определена за вътрешен член на Научното жури във връзка със защита на дисертационен труд на **д-р Славейко Николаев Джамбазов**, докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Общественоздравни науки“, за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“.

Кратки сведения за кандидата

Д-р Славейко Джамбазов е роден на 01.11.1976 г. Завършва Медицински Университет-Пловдив през 2001 г., магистратура по здравен мениджмънт и обществено здравеопазване в МУ-София през 2007 г. и магистратура по бизнес администрация в Американски университет в България през 2010 г. Професионалният му път започва като търговски мениджър на Търговска Лига (2000-2006), впоследствие е изпълнителен директор на Чайкафарма (2006-2008), съосновател и изпълнителен директор на Български Кардиологичен Институт (2006-2011) и ДаллБогг: Живот и здраве (2008-2011). Към настоящия момент д-р Джамбазов е член на борда на директорите на няколко здравни заведения и управляващ директор на НТА ЕООД.

Член е на Професионалното общество по фармакоикономика и резултати - ISPOR.

Владее английски език на ниво C2.

Обща характеристика на дисертационния труд и неговата актуалност

Дисертационният труд съдържа 155 стандартни страници заедно със списъка на използваната литература и е структуриран в три глави: 1. Литературен обзор; 2. Цел, задачи и методология на проучването; 3. Резултати и обсъждане. Отделно са представени изводи, препоръки и приноси. Включени са общо 4 фигури, 31 таблици и 2 приложения. Библиографският списък се състои от 176 литературни източници, от които 18 на кирилица и 158 на латиница.

Актуалността на дисертационния труд е обоснована с финансовата реформа в здравеопазването, която налага подобряване на ефективността и съкращаване на бързонарастващите разходи, основно за болнична помощ и лекарствени продукти. Оценката на здравните технологии се явява като подход, подпомагащ вземането на решения за реимбурсиране на терапевтично ефикасни и разходно ефективни здравни продукти и услуги. Нормативната регулация в България и изискванията за оценка на здравните технологии в процеса на включване в Позитивен лекарствен списък направи този подход изключително актуален и бързо развиващ се, особено в сферата на адаптиране на данните от оценки за други страни при трансфера им в България.

Оценка на структурните части на дисертационния труд

Литературният обзор е разписан в 60 страници и е структуриран в 5 части, в които докторантът представя дефиниция на оценката на здравните технологии (ОЗТ) и фактори за повишеното ѝ търсене, приложение на ОЗТ в икономически развити страни, въвеждане в България, цели, задачи и докладване на резултати от ОЗТ, адаптиране на данните към локалната среда. В заключение на литературният обзор д-р Джамбазов обобщава, че: 1) Държавите от Източна Европа нямат изрично начертан план за въвеждане на ОЗТ; 2) Съществуват два подхода за изграждане на капацитет за ОЗТ и в България вече е налице експертен и академичен потенциал в областта на фармакоикономиката; 3) Процесът на въвеждане на ОЗТ може да се подпомогне от наличието на научна организация; 4) Българската лекарствена и реимбурсна политика включва редица мерки, които могат да бъдат допълвани; 5) За адаптация на процесите на локално ниво е необходима стандартизация на процеса по изготвяне на докладите за ОЗТ; 6) За въвеждане на ОЗТ е необходимо финансиране за изграждане на капацитет; 7) В редица страни все още не са свободно достъпни всички необходими данни за изготвяне или трансфериране на ОЗТ доклади.

Целта на дисертационния труд е да разработи модел за трансфериране и адаптиране на данни от други страни, предназначени за ОЗТ на недребноклетъчен белодробен карцином, колоректален карцином, бъбречноклетъчен карцином и рак на гърдата. Смятам, че при формулирането на целта докторантът можеше да включи самото проучване на методите за трансфериране и адаптиране на данни, което предхожда разработката на въпросния модел, както и да подчертае практическото му тестване за четирите диагнози. И двете са отразени в последващите задачи.

Докторантът е формулирал общо пет **задачи**, като четвъртата от тях е раздробена на 9 стъпки и по-малки структурни елементи касаещи изработването на модел за трансфер на данни в България. Изнасянето на тази информация в отделно обособена част на тази глава по мое мнение би улеснило възприемането ѝ.

Проучването се опира на 4 работни **хипотези**: 1) ОЗТ данните от други държави притежават високо качество; 2) трансферирането на данни предназначени за ОЗТ от други страни за България е възможно; 3) адаптирането на данни от други страни за България е възможно; 4) разработването на модел за трансфер на данни е възможно.

Като **предмет** на проучването са възможностите за трансфер и адаптиране на данни предназначени за ОЗТ от други страни за България, а **обект** са ОЗТ от други страни за четирите посочени заболявания.

Останалата част от **методологията** на проучването е представена подробно по отношение на стъпките за осъществяване на ОЗТ, използвания софтуер, методологията за адаптиране на данните. Считаю, че задълбоченият анализ на документи, на който е базиран литературния обзор също следва да бъде посочен в методологията.

Резултатите са представени в 4 части, съответстващи на четирите нозологични единици, за които се трансферират и адаптират данни от оценка на здравни технологии. За всяко заболяване са представени данни за заболяемост и смъртност у нас и анализ на тенденциите в показателите, с които се обосновава социалната значимост на заболяването и непрекъснато увеличаващите се публични разходи за лечение. В изследването на недребноклетъчния рак на белия дроб, колоректалния карцином и рака на гърдата са включени 5 целеви терапии. В изследването на бъбречно клетъчния карцином са включени 7 це-

леви терапии. Резултатите са богато илюстрирани с прецизно изготвени таблици и графики.

Изводите от проучването следват изложените резултати без да са стриктно обвързани с формулираните задачи и хипотези. Направените **препоръки** са към конкретни адресати и са базирани на изложените в дисертационния труд резултати.

Авторефератът отразява съдържанието на дисертационния труд и представя в пълен обем направените изводи и препоръки.

Трудът се отличава с **приносите с теоретично-позвателен и методологичен характер** предвид на дефицита на литература у нас в предметната област на дисертацията. Приемам и **приносите с приложен характер**.

Д-р Славейко Джамбазов отговаря на поставените в ПРАС в МУ-Плевен наукометрични критерии за придобиване на научната степен „доктор“, които включват 3 публикации, от които една в чужбина и една като първи автор. Кандидатът представя свързани с дисертационния труд 4 пълнотекстови публикации, от които едната в чужбина. Д-р Джамбазов е първи автор в две от заглавията. Отчетено е и участие като експерт по ОЗТ в експертен панел на Европейската комисия, април и октомври 2016 г. Научната дейност на кандидата се допълва от 10 публикации в списания в чужбина (**IF= 11,5 и SJR=8,396**), 25 публикации в списания у нас (**SJR=0,31**), съавтор в 4 учебни помагала и 8 участия в научни форуми в чужбина. Д-р Джамбазов е първи автор в 12 (30,7%) от реалните публикации несвързани с дисертационния труд.

Лични впечатления

Познавам д-р Джамбазов в качеството си на ръководител на катедрата водеща докторантурата му. Той се отличава със задълбочен научен подход, експедитивност и силна мотивация за професионално развитие и усъвършенстване. Като докторант на самостоятелна подготовка д-р Джамбазов стриктно изпълняваше индивидуалния си план, регулярно и прецизно отчиташе дейността си и проявяваше научна инициативност.

Заклучение

Представеният дисертационен труд е актуален и предлага значими теоретични и практически приноси. Научната разработка показва много добро познаване на материята от страна на докторанта.

Дисертационният труд **„Приложение на оценки на здравни технологии чрез адаптиране на данните при трансфера им от други страни“** отговаря на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет-Плевен, поради което давам своето положително становище и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане на образователната и научна степен **„доктор“** по научната специалност **„Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ на д-р Славейко Николаев Джамбазов.**

Изготвил становището:

Проф. д-р Силвия Александрова-Янкуловска, д.м.н.

29 март 2018 г.